

Kirkerådet
post.kirkeradet@kirken.no

Bøler 15.mars 2017

Høringsuttalelse – ordning for utpeking av biskoper

Jeg viser til brev av 16.12.16 med invitasjon til å avgi høringsuttalelse om framtidig ordning for utpeking av biskoper. I høringsbrevet blir høringsinstansene bedt om å gi tilbakemelding på hva slags ordning en går inn for (i valget mellom tre modeller) samt gi eventuelle kommentarer til de ulike regelforslagene. Jeg har i min uttalelse valgt å kommentere også noen andre elementer i høringsnotatet.

Navn på ordningen

I høringsnotatet har en kalt ordningen «utpeking av biskoper». Dette er en for meg en helt ny begrepsbruk og den er lite sakssvarende i forhold til sakens realiteter. Her handler det enten om valg eller tilsetning, ikke utpeking. Jeg vil derfor foreslå at ordningen kalles «Tilsetning av biskoper», da det uansett er en tilsettingssak. Dette gjelder også om tilsettingen skjer som resultat av et rent valg.

Tilsetning på åremål

Jeg registrerer at en i høringsnotatet konkluderer med at det innenfor gjeldende rett ikke er anledning, , å tilsette biskoper på åremål (unntatt preses). Jeg mener likevel åremålstilsetning ville vært det beste, jf. praksis bl.a. i metodistkirken. Jeg ønsker derfor at en utreder videre muligheten for å søke om dispensasjon fra arbeidsmiljøloven i denne sammenheng med begrunnelse at biskopene er øverste ledere på sine nivåer.

Tilsetning av preses

I dag er det kun sittende biskoper som kan tilsettes som preses. Dette begrunnes bl.a. i at preses er tillitsvalgt for biskopene og bør ha erfaring som biskop. Jeg mener dette ikke er i samsvar med preses sine faktiske arbeidsoppgaver og ansvarsområder. Preses er en selvstendig stilling med krav om andre kvalifikasjoner enn de andre biskopene. En bør derfor åpne for en ordning hvor andre enn sittende biskoper kan tilsettes som preses. I høringsnotatet foreslås det at Bispemøtet er nominasjonsorgan ved tilsetning av preses. Jeg er usikker på om dette er den beste ordningen, men har ikke alternative forslag.

Valg av hovedmodell

For meg er det viktig med en kombinasjon av demokratisk valg og en helhetlig og samlet vurdering av kandidatene før tilsetning. Jeg støtter derfor en ordning lik dagens, hvor det først åpnes for avstemming, men hvor Kirkerådet til sist tilsetter biskopen blant de tre som har fått flest stemmer.

Samtidig er det viktig at de lokale ønsker og behov vektlegges mer enn i dag. Jeg vil derfor foreslå at menighetsrådenes stemme teller 50 % ved vekting av stemmer. Jeg støtter en

ordning hvor det er menighetsrådet samlet som gir stemme, ikke det enkelte menighetsrådsmedlem.

Stemme- og uttalerett

I dag har alle vigslede medarbeidere hver sin stemme, også medarbeidere i mindre deltidsstillinger. Jeg mener dette gir en uheldig skjevhet i avstemningen, og mener det bør legges til f.eks. et krav om minst 50 % stilling for å kunne avgi stemme.

Ordningen med stemmerett for teologiske professorer mener jeg bør avvikles og i stedet erstattes med at de tre teologiske fakultetene som har møterett i Kirkemøtet, også får rett til å uttale seg om de aktuelle kandidatene og avgi stemme som telles sammen med prostene.

Dagens ordning med at biskopene kan avgi en begrunnet uttalelse i forhold til de tre kandidatene som har fått flest stemmer, bør opprettholdes.

Jeg støtter også forslaget i regelverket om at de stemmeberettigede har anledning til å stemme på færre enn tre kandidater.

Åpen prosess

Til slutt vil jeg påpeke at tilsetting av biskop bør være en så åpen prosess som mulig. Det betyr bl.a. at de kriterier det enkelte bispedømmeråd legger til grunn for sin nominasjon, bør være gjort kjent før avstemningen starter. Det samme gjelder de kriterier Kirkerådet legger til grunn for sin vurdering av kandidater før tilsetting.

Vennlig hilsen

Eigil Morvik
prost i Søndre Aker prosti